

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201647
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8222201647.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej JUDr. a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. X., XXX XX W., právne zastúpeného Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie v Prešove, Hlavná 50, proti žalovaným: 1. P. L. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX D., 2. G. F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/X, XXX XX W., obidvaja právne zastúpení JUDr. Matúšom Hribom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Bardejove, Tehelná 46, 085 01 Bardejov, IČO: 42 246 237, o neplatnosť kúpnej zmluvy, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 18.04.2023, č. k. 6C/50/2022-100, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. U r č u j e , že kúpna zmluva zo dňa X.X.XXXX v časti, ktorou žalovaná v 1.rade previedla svoj spoluvlastnícky podiel XX/XX k nehnuteľnosti v katastrálnom území W., obec W., okres W. zapísaných na LV č. XXXXX ako parcela registra E KN č. XXXX, orná pôda vo výmere XXXX m2 a parcele registra E KN č. XXXX, orná pôda vo výmere XXXX m2, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom W., katastrálnym odborom pod sp.zn. V XXXX/XXXX na žalovaného v 2.rade, j e n e p l a t n á .

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že žalobca a žalovaný v 2. rade sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci k nehnuteľnostiam v kat. úz. W., vedených na LV č. XXXXX ako parcela registra E KN č. XXXX - orná pôda o výmere X.XXX m2 a parcela registra E KN č. XXXX - orná pôda o výmere X.XXX m2 (ďalej len „predmetné pozemky“). Žalobca je k predmetným pozemkom podielovým spoluvlastníkom v podiele X/XX titulom darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, vklad ktorej bol povolený pod sp. zn. V XXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný v 2. rade je k predmetným pozemkom podielovým spoluvlastníkom v podiele X/XX titulom dedenia (osvedčenie o dedičstve sp. zn. 2D XXX/XX, Z XXXX/XXXX) v podiele X/XX titulom dedenia (uznesenie Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6D 95/2020, Dnot 226/2020 zo dňa 28.09.2021) a v podiele XX/XX, ktorý nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX, vklad ktorej bol povolený pod sp. zn. V XXXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX. Žalobca sa v predmetnom konaní

domáha určenia, že kúpna zmluva zo dňa XX.XX.XXXX v časti, ktorou žalovaná v 1. rade previedla svoj spoluvlastnícky podiel XX/XX k predmetným pozemkom na žalovaného v 2. rade je neplatná. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že sporný spoluvlastnícky podiel XX/XX k predmetným pozemkom bývala podielová spoluvlastníčka - žalovaná v 1. rade previedla kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX na žalovaného v 2. rade bez písomnej ponuky predkupného práva.

3. Z pripojeného spisu Okresného úradu W., katastrálneho odboru súd zistil, že kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaná v 1. rade previedla na žalovaného v 2 rade podiely na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území W., obec W., okres W. zapísané v LV č. XXXXX, pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/XX, orná pôda o výmere X.XXX m² v podiele XX/XX pod poradovým číslom B 5, v liste vlastníctva č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/XX, orná pôda o výmere XX.XXX m², pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/XXX, orná pôda o výmere XXX m², v podiele XX/XX pod poradovým číslom B 8, v liste vlastníctva č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere X.XXX m², pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere X.XXX m² v podiele X/X pod poradovým číslom W v LV č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX/XX, orná pôda o výmere XX.XXX m² v podiele XX/XX pod poradovým číslom B XX, v liste vlastníctva č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere X.XXX m², pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere X.XXX m², v podiele XX/XX pod poradovým číslom B 7, v liste vlastníctva č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX, lesný pozemok o výmere X.XXX m² v podiele XX/XXX pod poradovým číslom B XX, v liste vlastníctva č. XXXXX pozemku registra E KN parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere X.XXX m² v podiele XX/XX pod poradovým číslom B 9, pričom sa dohodli na kúpnej cene 9.000 eur.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaná v 1. rade neponúkla žalobcovi na predaj sporný spoluvlastnícky podiel XX/XX k predmetným pozemkom, čím porušila povinnosť o predkupnom práve v zmysle ust. § 140 Občianskeho zákonníka a v dôsledku takéhoto porušenia nemohol žalobca voči žalovanej v 1. rade uplatniť svoje predkupné právo, keďže nebol oslovený s ponukou, pretože preukázateľne (písomne) nemal informáciu o tom, že žalovaná v 1. rade mieni predať svoj podiel a tým aj vystúpiť z okruhu spoluvlastníkov. Uvedenú skutočnosť, že žalovaná v 1. rade neponúkla žalobcovi na predaj spoluvlastnícky podiel XX/XX k predmetným nehnuteľnostiam, žalovaní nerozporovali. Žalobca sa dovolal relatívnej neplatnosti časti kúpnej zmluvy podaním žaloby voči žalovaným, pričom dovolanie sa relatívnej neplatnosti touto žalobou sa stalo perfektným vo chvíli jej doručenia spolu s prílohami žalovaným.

5. Žalovaní pri procesnej obrane vzniesli námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odôvodňujúc, že dôjdením dovolania sa neplatnosti právneho úkonu, sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti, pričom otázku relatívnej neplatnosti je možné v konaní o plnenie vyriešiť ako otázku predbežnú. K obrane žalovaných súd uviedol, že naliehavý právny záujem nie je potrebné v danom prípade preukazovať, lebo vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. c) CSP), pričom týmto osobitným predpisom je priamo Občiansky zákonník (§ 40a v spojení s § 140 Občianskeho zákonníka). Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že žalobca sa dovolal neplatnosti právneho úkonu podanou žalobou, pričom bez meritórneho rozhodnutia súdu by sa reálny stav zápisu v katastri nehnuteľnosti nijako nemenil.

6. K námietke žalovaných, že zo strany žalobcu malo dôjsť v záverečnom prednese k zmene žaloby, vyslovenia neplatnosti časti zmluvy, súd uviedol, že z obsahu podanej žaloby, ako aj z celého konania je zrejmé, že žalobca sa domáhal neplatnosti právneho úkonu len v časti dvoch nehnuteľností (predmetné pozemky) a nie vo vzťahu k všetkým pozemkom, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX. Nešlo teda o zmenu žaloby, nakoľko zmenou žaloby sa zásadne rozumie len kvalifikovaná zmena tvrdených skutkových okolností, ktoré sú (prípadne) podkladom aj pre zmenu právnej kvalifikácie. V danom prípade skutkové okolnosti sporu boli od počiatku rovnaké, a teda od počiatku bolo žalobcom tvrdené, že bolo porušené jeho predkupné právo, v rozsahu spoluvlastníckeho podielu XX/XX k pozemkom v kúpnej zmluve, ku ktorým je on podielovým spoluvlastníkom. K námietke žalovaných o nedeliteľnosti plnenia, súd na podporu tvrdenia žalobcu ohľadom možnosti žalovať neplatnosť kúpnej zmluvy v časti, v ktorej bolo porušené právo, odkázal na argumentáciu uvedenú v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/24/2020 zo dňa 16.03.2021 s tým, že cena nehnuteľnosti nijako nesúvisí, resp. sa netýka predkupného práva.

7. Súd prvej inštancie ustálil, že žaloba je dôvodná a žalobca uniesol dôkazné bremeno. Mal za nesporné, že žalobca a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných pozemkov, rovnako pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že predávajúca - žalovaná v 1. rade porušila predkupné právo žalobcu, nakoľko žalovaná v 1. rade v konaní nepreukázala uskutočnenie akejkoľvek ponuky a zánik predkupného práva žalobcu zrieknutím sa predkupného práva. Tým žalovaní neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k uskutočneniu písomnej ponuky na odkúpenie podielov a o zániku predkupného práva vzdaním sa predkupného práva. Z uvedených dôvodov bola požiadavka žalobcu o určenie neplatnosti časti kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX opodstatnená, a preto súd žalobe vyhovel.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným.

9. V zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalovaní, namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP). Žaloba bola od počiatku koncipovaná tak, že žalobca žiadal vyhlásiť neplatnosť celej kúpnej zmluvy napriek tomu, že dôvod neplatnosti sa týkal výlučne dvoch prevádzaných parciel. Celé konanie bolo vedené o žalobe s týmto petitom, ktorá by musela byť súdom prvej inštancie zamietnutá, nakoľko nie je možné vyhlásiť neplatnosť celej zmluvy, ak sa dôvod neplatnosti týka len časti predmetu zmluvy. Žalobca zmenu žaloby realizoval až v záverečnej reči, čo spôsobilo procesný stav poškodzujúci žalovaných, nakoľko súd odňal žalovaným relevantne sa proti zmenenej žalobe brániť, a to tak skutkovými okolnosťami, ako aj právnym posúdením, či zväžením navrhnutia ďalšieho dokazovania. Výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe, nakoľko po zmene žaloby už žiadne konanie neprebiehalo. Rovnako po zmene žaloby konajúci súd nedodrжал zákonný postup vydania uznesenia o pripustení zmeny žaloby. Žalovaní sú toho názoru, že žaloba tak, ako bola podaná mala byť na prvom pojednávaní zamietnutá. Ďalej namietali, že prvostupňový súd neskúmal naliehavý právny záujem relevantne. Aby bol naliehavý právny záujem pri relatívnej neplatnosti daný, musel by žalobca preukázať, že mal záujem podiely od žalovanej za uvedených podmienok odkúpiť a že bol aj ekonomicky schopný tak urobiť. Žalobca nemal právo zvoliť si žalobu ako spôsob riešenia situácie oproti zachovaniu predkupného práva voči novému spoluvlastníkovi, ak nepreukázal, že spätná situácia by nevyvolala len ten istý stav - čiže mal a musel preukázať, že pri vyhovení žalobe by odkúpil dotknuté podiely. Tým, že žalovaná v 1. rade sa vyjadrila, že by navrátením do pôvodného stavu žiadala zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, potom takáto žaloba je len formálnym úkonom, ktorému jednoznačne chýba podmienka naliehavého právneho záujmu. Súd nadriadil pri svojom vnímaní automatizácie naliehavého právneho záujmu svojvôľu jedného spoluvlastníka proti právu a istote iného, ktorý ak už prichádza o benefity uzatvorenej zmluvy jej zrušením, mal by mať istotu, že spoluvlastník, ktorý mu do jeho práva na zmluvnú voľnosť zasiahol, jeho podiely kúpi za rovnakých podmienok. V tomto konaní však tento aspekt absentuje a konajúci súd namiesto vyrovnanej ochrany spoluvlastníkov, uprednostnil len jedného z nich a jeho práva definoval vo svojom odôvodnení ako „nadpráva“ voči právu iného spoluvlastníka disponovať svojím majetkom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). V súvislosti s nedeliteľnosťou plnenia žalovaní uviedli, že neplatnosť predmetu kúpnej zmluvy v časti parciel, nemožno oddeliť od celého obsahu, nakoľko na predmet zmluvy sa viaže ďalšia podstatná náležitosť kúpnej zmluvy, a to kúpna cena. Ak je cena určená súhrnne a parcely sú v rôznych podieloch a rôzneho druhu, nemožno priradiť časť kúpnej ceny k časti predmetu zmluvy. Ak už má byť neplatnosť deklarovaná, musí byť žalovaná perfektne a komplexne, aby sa predišlo ďalšiemu sporu, a teda musí byť naraz zneplatnená nielen časť predmetu zmluvy, ale aj časť kúpnej ceny. Výsledkom napadnutého rozsudku je strata vlastníctva žalovaného v 2. rade bez toho, aby sa uvedené odrazilo v jeho práve na vrátenie kúpnej ceny. Na základe vyššie uvedeného žalovaní navrhli, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

10. K odvolaniu žalovaných žalobca uviedol, že odvolanie je nedôvodné, obsahujúce právne irelevantné námietky. Žalobca nikdy v priebehu konania nežiadal pripustiť zmenu petitu. Petit v priebehu konania nenechal, pretože od počiatku sa v žalobe domáhal vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX vo vzťahu k dvom konkrétnym parcelám a podielu XX/XX k nehnuteľnostiam v kat. úz. W., zapísaných na LV č. XXXXX ako parcela registra E KN č. XXXX a parcela registra E KN č. XXXX. K námietke o neexistencii naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení žalobca poukázal na dôvodovú správu k Civilnému sporovému poriadku, jej osobitnú časť k ust. § 137 CSP, kde sa konštatuje,

že úplne nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti / platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovanie Krajského súdu v Žiline v rozsudku sp. zn. 9Co/213/2017, Krajského súdu v Nitre v uznesení sp. zn. 9Co/275/2017 a Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp. zn. 21Co/130/2016. Poukazujúc na citované rozhodnutia odvolacích súdov je z aktuálnej rozhodovacej praxe zrejmé, že žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy (v prípade porušenia predkupného práva) je takou žalobou, ktorá zodpovedá ust. § 137 písm. c), d) CSP, pretože žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení a jej podanie vyplýva priamo z ust. § 140 a § 40a Občianskeho zákonníka. Preto za stavu, že súd takejto žalobe vyhovie, vrátia sa právne pomery k veci do stavu existujúceho pred prevodom na tretiu osobu, v dôsledku čoho už neexistuje žiaden ďalší spor. Na záver uviedol, že súd prvej inštancie rozsiahlo reagoval na obranu žalovaných o nedeliteľnosti plnenia s ohľadom na kúpnu cenu, čo zvýraznil aj poukázaním na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/24/2020 zo dňa 16.03.2021, ktorý sa vyporiadaval s totožnou obranou (argumentáciou). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

11. Žalovaní v 1. a 2. rade v odvolacej replike uviedli, že otázka zmeny žaloby nie je daná procesným návrhom strany na prípustenie tejto zmeny. Žalobca jednoznačne zmenil žalobný petit, a preto bolo úlohou súdu vyhodnotiť, o akú zmenu sa jedná. Ohľadne deliteľnosti a nedeliteľnosti plnenia s ohľadom na kúpnu cenu je nepochybné, že pre rozhodnutie vo veci je podstatné, v akom rozsahu sa zmluva zrušuje, resp. aký vplyv má rozhodnutie súdu na právne vzťahy založené kúpnu zmluvou, pokiaľ súd vysloví jej čiastočnú neplatnosť. Odvolatelia sú toho názoru, že súd otázku nedeliteľnosti neposudzoval správne. V danom prípade boli prevedené viaceré podiely v nehnuteľnostiach za jednu cenu a zmluva je napadnutá žalobou pre nedodržanie predkupného práva len ohľadne dvoch parciel.

12. K vyjadreniu žalovaných žalobca uviedol, že odvolanie žalovaných je neopodstatnené a má charakter apelu na odvolací súd, aby neprihliadol na rozhodovaciu prax súdov, a to konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/24/2020 zo dňa 16.03.2021. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovaných a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. K správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva nasledovné.

17. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka, ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

18. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, § 140, § 145 ods.1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže

dovolať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovoľá.

19. Podľa ust. § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.

20. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXXX, kat. úz. W. a že žalovaná v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka uvedených nehnuteľností svoj podiel k nim previedla na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX na žalovaného v 2. rade. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná v 1. rade neponúkla svoj spoluvlastnícky podiel XX/XX k pozemkom, parc. č. B. XXXX a B. XXXX žalobcovi, čím nerešpektovala zákonné predkupné právo v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka.

21. K odvolacej námietke, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená z nižšie uvedených dôvodov.

22. Žalobca v priebehu celého konania trval na podanej žalobe zo dňa XX.XX.XXXX, v priebehu konania nežiadal pripustiť zmenu petitu a v konaní sa domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalovanými vo vzťahu k dvom pozemkom, parcelám, na základe ktorej žalovaná v 1. rade previedla na žalovaného v 2. rade svoj spoluvlastnícky podiel XX/XX k nehnuteľnostiam, v kat. úz. W., k pozemku, parcele registra E KN č. XXXX - orná pôda vo výmere X.XXX m² a k pozemku, parcele registra E KN č. XXXX - orná pôda o výmere X.XXX m². Preto pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalovaných, že žaloba bola od začiatku nesprávne koncipovaná, že žalobca sa domáhal vyslovenia neplatnosti celej kúpnej zmluvy a až v záverečnom prednese zo strany žalobcu došlo k zmene žaloby s tým, že sa žalobca domáhal vyslovenia neplatnosti časti zmluvy, k tomu odvolací súd uvádza, že žalobca podľa obsahu sa žalobou zo dňa XX.XX.XXXX domáhal neplatnosti nie celej, ale len časti kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou žalovaná v 1. rade previedla na žalovaného v 2. rade spoluvlastnícky podiel XX/XX k dvom pozemkom, a to parcelám, registra E KN č. XXXX a E KN č. XXXX (č. I. 3), teda nedomáhal sa určenia neplatnosti celej kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX. Formulácia výroku rozhodnutia (z obsahového hľadiska) bola už v podanej žalobe zo dňa XX.XX.XXXX presná, jasná, určitá a zrozumiteľná a nešlo o prípad, aby došlo v záverečnom prednese k zmene žaloby (ako to tvrdí žalobca), pričom posúdenie tvrdeného skutkového stavu veci po právnej stránke je vždy úlohou súdu. Podanou žalobou zo dňa XX.XX.XXXX boli v danom prípade skutkové okolnosti sporu od počiatku rovnaké, a teda od počiatku bolo žalobcom tvrdené, že bolo porušené jeho predkupné právo, keď spoluvlastnícke podiely k dvom pozemkom, v ktorých je žalobca podielovým spoluvlastníkom, mu neboli ponúknuté na kúpu. Preto táto odvolacia námietka žalovaných nie je dôvodná.

23. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

24. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovkej časti rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Aj Ústavný súd SR vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že strana sporu sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné

odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (vid. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS46/05, II. ÚS 76/07).²⁰ Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Preto neobstojí odvolacia námietka o nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

25. Odvolací súd zároveň uvádza, že odvolacie dôvody boli len zopakovaním argumentov, ktoré boli vznášané žalovanými pred súdom prvej inštancie a súd prvej inštancie sa s týmito dostatočne presvedčivo vypořiadal. Pred posúdením odvolacej otázky, či relatívna neplatnosť právneho úkonu o prevode spoluvlastníckeho podielu z dôvodu nedodržania predkupného práva je úplná alebo môže byť aj len čiastočná, je nevyhnutné zhrnúť niekoľko základných premís, týkajúcich sa predkupného práva. Predkupné právo je dlhodobou uplatňovaným inštitútom v slovenskom právnom poriadku. Jeho predmetom je právny vzťah medzi oprávneným subjektom, ktorý má predkupné právo a povinným subjektom, ktorý má predkupnú povinnosť - povinnosť ponúknuť prevod svojho vlastníctva oprávnenému subjektu. V právnej úprave rozoznávame predkupné právo zákonné (ex lege) a zmluvné (dobrovoľné alebo povinné). Zákonné predkupné právo je upravené vo viacerých právnych predpisoch v Občianskom zákonníku ako všeobecnom právnom predpise a v rade ďalších špeciálnych zákonoch, napr. v z. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, či v z. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. K elementárnym typom zákonného predkupného práva patrí predkupné právo spoluvlastníkov. Jeho podstata je obsahom § 140 Občianskeho zákonníka, ktorého znenie od roku 1992 neprešlo žiadnou legislatívnou zmenou. Sporné aplikačné problémy spojené s predkupným právom spoluvlastníkom sú prenechané súdnej judikatúre.

26. Za najdôležitejšiu funkciu predkupného práva je považovaná právna istota ostatných spoluvlastníkov alebo inak znemožnenie vstupu spoluvlastníkom nepohodlnej tretej osoby do spoluvlastníctva. Predkupné právo spoluvlastníkov tiež posilňuje ich postavenie vo vzťahu k spoločne vlastnenej veci. Okrem toho predstavuje prevenciu právnych sporov, pretože zjednocuje vlastníctvo k veci a znižuje počet spoluvlastníkov. Inštitút predkupného práva spoluvlastníkov však neslúži len ako prevencia právnych sporov, ale aj ako prevencia mimoprávných tenzií. Navyše zjednocovaním vlastníctva (zmenšovaním počtu spoluvlastníkov) sa zvyšuje samotná aktivita spoluvlastníctva. Nakoniec predkupné právo spoluvlastníkov vyvažuje niektoré kľúčové nevýhody spoluvlastníctva. Právna rovnováha zabezpečovaná týmto inštitútom na jednej strane rešpektuje právo každého spoluvlastníka previesť svoj podiel a na strane druhej rešpektuje oprávnený záujem ostatných spoluvlastníkov.

27. Základné princípy predkupného práva spoluvlastníkov spočívajú najmä v tom, že predkupné právo a) vyplýva priamo zo zákona, b) má vecnú povahu, t. j. vzťahuje sa k veci, s ktorou prechádza na nadobúdateľa, c) je časovo neobmedzené, d) vzniká až vtedy, keď povinná osoba reálne chce vec predat'

alebo darovať, e) netýka sa prevodov na blízke osoby, f) nemá žiadny vplyv na užívanie vecí, t. j. vlastník môže neobmedzene realizovať všetky oprávnenia, ktoré mu ako vlastníkovi prináležia (napr. zaťaženie nehnuteľností záložným právom, vecným bremenom).

28. Napriek tomu, že slovenská právna úprava predkupného práva spoluvlastníkov je dlhodobou nemenná (§ 140 Občianskeho zákonníka), nesporne má mimoriadne stručný rámcový charakter. Postupnou judikatúrou činnosťou súdov sa ustálilo, že ustanovenia o zmluvnom predkupnom práve (§ 602 až § 606 Občianskeho zákonníka) sa primerane vzťahujú aj na predkupné právo spoluvlastníkov. Týka sa to aj porušenia predkupného práva spoluvlastníkov, ktoré ako súčasť podielového spoluvlastníctva prirodzene vedie k množstvu právnych sporov. K porušeniu povinnosti z predkupného práva spoluvlastníkov najčastejšie dochádza v tých prípadoch a) ponuka voči oprávneným spoluvlastníkom nebola vôbec urobená (teda vlastníci nemohli uplatniť svoje predkupné právo), b) ponuka bola síce urobená, ale za podstatne vyššiu cenu, než za ktorú bol spoluvlastnícky podiel nakoniec predaný, c) podiel bol prevedený na nového nadobúdateľa za podmienok výhodnejších oproti ponuke, d) podiel bol prevedený skôr, než uplynula dohodnutá alebo doba na predaj uvedená v zákone, e) ak ponuka doručená oprávnenému podielovému spoluvlastníkovi neobsahovala údaje o splatnosti kúpnych cien a predávajúci uzavrel kúpne zmluvy, ktoré obsahovali individuálnu splatnosť kúpnych cien. V tomto kontexte sa vyprofilovali nasledujúce právne prostriedky, ktorým sa oprávnený spoluvlastník môže domáhať nápravy porušenia predkupného práva spoluvlastníkov a) možnosť domáhať sa vyslovenia neplatnosti právneho úkonu medzi spoluvlastníkom (zaviazanou osobou) a nadobúdateľom (treťou osobou) z dôvodu tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu (§ 40a Občianskeho zákonníka), b) možnosť domáhať sa mimosúdne od tretej osoby (nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu), aby mu predaný spoluvlastnícky podiel ponúkla na kúpu, a to za rovnakých podmienok, za ktorých kúpila spoluvlastnícky podiel od povinnej osoby (§ 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka); a ak tak tretia osoba (nadobúdateľ spoluvlastníckeho podielu) neurobí dobrovoľne, má oprávnený spoluvlastník právo domáhať sa na súde vydania rozhodnutia, ktorým by bol nahradený pri kúpnej zmluve prejav vôle nadobúdateľa (§ 229 CSP), c) naďalej si ponechať predkupné právo, ktoré však začne pôsobiť odteraz voči novému nadobúdateľovi podielu (§ 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Výber právneho prostriedku oprávneného vlastníka smerujúceho k náprave dôsledkov porušenia jeho predkupného práva je plne v jeho autonómii.

29. Aj napriek tomu, že oprávnený spoluvlastník má možnosť výberu z uvedených právnych možností, je ich kumulácia vylúčená (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/91/2008). V prípade rôznych súdnych žalôb musí súd vždy uprednostniť riešenie neplatnosti právneho úkonu, s ktorým *expressis verbis* počíta aj samotný zákonodarcu v ust. § 40a Občianskeho zákonníka. Ostatné spôsoby nápravy odvodené od porušenia zmluvného predkupného práva predstavujú len komplementárny (individuálny) spôsob ochrany oprávneného vlastníka. Dokonca v prípade žaloby o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa pri prevode spoluvlastníckeho podielu za porušenie predkupného práva, je možné aj odstúpenie od zmluvy, keďže jej platnosť a právne účinky zostávajú zachované. Základný rozdiel medzi uvedenými spôsobmi spočíva v rozsahu poskytnutej ochrany oprávnenému vlastníkovi. Kým v prípade úspešnosti žaloby o relatívnu neplatnosť právneho úkonu sa na tento právny úkon hľadí akoby k nemu nedošlo, t. j. dochádza k navráteniu vecí do pôvodného stavu, ostatné prostriedky nápravy poskytujú právnu ochranu len tej konkrétnej osobe, ktorá sa jej dovoľáva, teda sa nevzťahuje aj na ostatných nečinných oprávnených spoluvlastníkov. Slovom Ústavného súdu SR „momentom účinnosti dovolania sa relatívnej neplatnosti o prevode podielu (vyslovením relatívnej neplatnosti) nastáva stav, ako keby právny úkon nebol urobený, Znamená to, že táto možnosť nápravy porušenia predkupného práva spôsobu navrátenia vlastníckych práv do pôvodného stavu pred uzavretím relatívne neplatnej zmluvy, včítanie práv a povinností vyplývajúcich z predkupného práva“ (IV. ÚS 324/2011). Podobne tak uvádzajú aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 48/2009, 5Cdo 2011/2009, 1Cdo 216/2009. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, čo aj len jedným z oprávnených spoluvlastníkov, sa tento právny úkon stáva neplatným od počiatku. Z toho dôvodu sa už ani nemožno s úspechom dovoľávať žaloby o nahradenie prejavu vôle od nadobúdateľa, a ak o nej súčasne prebieha iný civilný spor. Nedeliteľnosť relatívnej neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu) je potrebné odvodiť od samého zmyslu a účelu predkupného práva spoluvlastníka a spôsobu jeho realizácie.

30. Z uvedeného je zrejmé, že realizácia predkupného práva oprávneným vlastníkom má (v ideálnom prípade) minimálne tieto fázy: a) fáza ponuky povinného spoluvlastníka na odkúpenie podielu

oprávneným spoluvlastníkom (formu zákonodarca nepredpisuje, avšak ak ide o nehnuteľnosť, ponuka musí mať písomnú formu), ponuka musí byť účinná voči všetkým spoluvlastníkom, b) dohodovacia fáza medzi oprávnenými spoluvlastníkmi, v priebehu ktorej oprávnení vlastníci vyjadria svoj záujem, resp. nezáujem o uplatnenie predkupného práva a vzdajú sa svojho predkupného práva. Ak prejavia záujem o predkupné právo viacerí, avšak nevedia sa na jeho výkone dohodnúť, majú právo vykúpiť podiel v pomere podľa veľkosti svojich podielov, c) akceptácia ponuky oprávneného spoluvlastníka, oprávnených spoluvlastníkov zo strany povinného spoluvlastníka (prijatie ponuky a následné vyplatenie ceny podielu oprávnenou osobou, oprávnenými osobami), prípadne jej neakceptácia. Ak teda súd vysloví právny úkon za relatívne neplatný, otvára sa realizácia predkupného práva od prvej fázy, t. j. ponuky až po jej akceptáciu, či neakceptáciu. Tohto konania sa môžu zúčastniť všetci oprávnení spoluvlastníci bez ohľadu na to, či podali žalobu o neplatnosť právneho úkonu na príslušnom súde.

31. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zákonodarca stabilnou právnou úpravou predkupného práva spoluvlastníkov dal najavo záujem uchovať tento inštitút v slovenskom práve, pretože ho považuje za vhodný a výhodný pre ochranu oprávnených spoluvlastníkov. Napriek tomu, že dodnes platné znenie § 140 Občianskeho zákonníka bolo aj spoločným československým právnym predpisom, aktuálna česká právna úprava v podstate zrušila tento inštitút, pričom sa dlhodobo odlišovala aj judikatúra českých súdov od judikatúry slovenských súdov. Z tohto dôvodu už neprichádza do úvahy ani nazeranie na aplikačné problémy inštitútu predkupného práva výlučne prizmou českej súdnej judikatúry.

32. K odvolacej námietke žalovaných, že súd prvej inštancie neskúmal naliehavý právny záujem relevantne, odvolací súd uvádza, že ak procesný predpis upravuje viaceré možnosti ako sa domáhať nápravy porušených subjektívnych práv (v danom prípade predkupné právo žalobcu) s rovnakým následkom súdneho rozhodnutia, je podľa názoru odvolacieho súdu dané žalobcovi na výber, akú žalobu podá. Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov strán sporu a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do ich procesných úkonov, ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu. Spravodlivosť musí byť v procese, ktorým súd interpretuje a aplikuje právo vždy prítomná ako hodnotový činiteľ. Spravodlivosť je hodnotovým princípom, ktorý je spoločný všetkým demokratickým právnym poriadkom. Nad každým vytváraním súdneho rozhodnutia sa nesie dvojaký imperatív; rozhodnutie musí byť nielen zákonné, ale predovšetkým spravodlivé, preto úlohou súdu je nazeráť na zákon aj cez prizmu spravodlivosti. Je potrebné zároveň zdôrazniť, že naliehavý právny záujem v prejednávanej veci na určení neplatnosti zmluvy nie je potrebné preukazovať (§ 137 písm. c) CSP), lebo vyplýva z osobitných predpisov. Týmto osobitným predpisom je ust. § 40a v spojení s ust. § 140 Občianskeho zákonníka.

33. Podľa odvolacieho súdu odvolacie námietky žalovaných neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaných z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. V prejednávanej veci sa jedná o relatívnu neplatnosť, a to v tej časti, v ktorej žalovaná v 1. rade bez toho, aby ponúkla žalobcovi ako spoluvlastníkovi možnosť využiť predkupné právo k predmetným pozemkom, tieto previedla na žalovaného v 2. rade. Žalobca v predmetnej žalobe namietal nedodržanie predkupného práva vo vzťahu k pozemku, parc. č. B. XXXX a B. XXXX, k. ú. W., a preto pokiaľ súd konštatuje neplatnosť kúpnej zmluvy v časti, ktorou žalovaná v 1. rade previedla na žalovaného v 2. rade spoluvlastnícky podiel XX/XX k uvedeným pozemkom z dôvodu porušenia predkupného práva, kúpna cena nehnuteľnosti nijako nesúvisí s predmetom konania, t. j. netýka sa predkupného práva. Ak žalovanej v 1. rade (po právoplatnosti konania) budú spätne nehnuteľnosti prevedené, žalovanému v 2. rade vznikne právo domáhať sa vrátenia kúpnej ceny z titulu bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu. Žalobca nie je aktívne legitimovaný v konaní o vrátení kúpnej ceny, t. j. o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorým je len žalovaný v 2. rade s tým, že v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia pasívne legitimovaný je žalovaná v 1. rade, nakoľko žalobca nebol účastníkom právneho úkonu, kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX. O tom, že sa jedná o deliteľné plnenie svedčí aj skutočnosť, že na žalovanú v 1. rade ako nadobúdateľa budú prevedené príslušné podiely v pozemkoch tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pričom cena vrátených pozemkov nijako nesúvisí s predmetom tohto konania - netýka sa predkupného práva. Inak povedané, predmetom tohto konania nie je synalagmatický záväzok, t. j. že žalovaná v 1. rade má vrátiť žalovanému v 2. rade zaplatenú kúpnu cenu, ale predmetom je výlučné určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu - prevodu konkrétnych nehnuteľností v konkrétnom podiele na žalovaného v 2. rade, ktorému nesvedčalo

predkupné právo, pričom toto predkupné právo, ktoré mal nepochybne žalobca, nebolo žalovanou v 1. rade vo vzťahu k žalobcovi realizované.

34. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že odvolacia námietka žalovaných spočívajúca v tom, že po prípadnom zrušení časti kúpnej zmluvy môže dôjsť k sporom ohľadom vrátenia kúpnej ceny (v jej výške), keď cena bola dohodnutá na všetky nehnuteľnosti tvoriace predmet kúpnej zmluvy, k tomu odvolací súd uvádza, že zákonné predkupné právo podielových spoluvlastníkov má vždy priamo zo zákona vecno-právny charakter ako právo, ktoré je spojené s vlastníctvom univerzálnych a singulárnych právnych nástupcov povinnej osoby, pričom práva a povinnosti z tohto právneho vzťahu, t. j. predkupného práva vznikajú okamihom, keď jeden spoluvlastník, povinná osoba chce svoj podiel scudziť a previesť ho na inú než blízku osobu (tretiu osobu).

35. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

36. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane správneho výroku o trovách konania.

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).